

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Statens jordbruksverk

Yttrande över förslag till Jordbruksverkets föreskrifter om den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård m.m.

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till Statens jordbruksverks föreskrifter om den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt om veterinärs tillhandahållande av läkemedel till sådana personer.

I sak anges förslaget bland annat innebära följande. Djurvårdare på nivå 2 ska även framöver kunna ge intravenösa injektioner och sätta permanentkanyl. En idag gällande tidsbegränsning för denna befogenhet till den 31 december 2023 tas bort. Tidsbegränsningen för de undantag som gäller för djurvårdare som arbetar med häst tas också bort och dessa djurvårdare ska även få ge sederande läkemedel. Förutom att ändra i undantagen har verket även lagt till några kategorier som får arbeta som djurvårdare på nivå 2 respektive 3. Verket föreslår dessutom ett nytt undantag från det så kallade behandlingsförbudet som innebär att en djurvårdare får behandla djur med misstänkt epizootisk eller zoonotisk sjukdom (det vill säga salmonella) om djuren står under veterinär vård. Vidare föreslår verket att en djurvårdare som har gått en kurs i id-märkning med injicerbar transponder respektive immobilisering under vissa förutsättningar ska få göra det även i sin roll som djurvårdare. Det förtydligas vad som gäller för immobilisatorer, de som sköter försöksdjur, djurskötare i djurparker samt id-märkare. Krav på att dokumentera tillhandahållande till yrkesverksamma inom djurens hälso- och sjukvård som inte tillhör djurhälsopersonalen tas bort. En id-märkare och en djurvårdare kommer endast att få märka hund, katt, kanin och iller med injicerbar transponder om de har gått både en grundkurs i läkemedelshandtering och en kurs i märkning samt om en veterinär befinner sig på platsen. De får vidare id-märka hästdjur och kameldjur om de har gått en kurs i märkning för respektive djurslag. Krav på att kurser i id-märkning respektive immobilisering ska godkännas tas bort.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges följande. År 2017 infördes det nuvarande undantaget med djurvårdare på tre nivåer som delvis tidsbegränsades till och med den 31 december 2023. Undantaget anges i korthet innebära att djurvårdare på nivå 1 får utföra enklare skötselåtgärder och enklare sårvård på djur som är under påverkan av lokal eller allmän bedövning. Djurvårdare på nivå 2 får ge subkutana, intramuskulära och intravenösa injektioner – med undantag för vacciner, narkotikaklassade läkemedel, läkemedel för lokal bedövning, läkemedel för allmän bedövning, avlivningsvätska eller cytostatika. De får emellertid ge sederande läkemedel till häst. De får även sätta permanentkanyl och koppla i och ur dropp ur en permanentkanyl. Djurvårdare på nivå 3 får göra samma saker som djurvårdare på nivå 2 och dessutom ge injektioner med narkotikaklassade läkemedel och läkemedel för allmän bedövning (både sövning och sedering). De får dessutom intubera djur inför narkos samt extubera djur efter narkos.

Förslagsställaren anges inför arbetet med föreskrifterna ha fått signaler om att den situation som fanns 2017 med brist på legitimerad personal fortfarande kvarstår. Ett annat problem är att det är otydligt när en djurvårdare får identifiera djur med injicerbar transponder (mikrochip) och om de får immobilisera djur. Med dagens bestämmelser är det dessutom tillåtet för en djurvårdare att sköta om ett djur och städa utrymmen där de har vistats med bland annat misstänkt salmonella men inte behandla det (till exempel ge djuret läkemedel). Vidare finns det vissa ottydigheter om vad som gäller för vissa yrkeskategorier som arbetar inom djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhälsopersonalen. Det anges gälla immobilisatorer (det vill säga de som immobiliserar andras djur), de som sköter försöksdjur och id-märkare.

Det anges att om bristen på legitimerad personal kvarstår och undantagen för djurvårdare upphör att gälla den 31 december 2023 skulle det sannolikt uppstå en situation där djur kommer att nekas vård alternativt avlivas då det inte finns personal nog att behandla djuren. I konsekvensutredningen anges även mer detaljerad information om de problem som verket bedömer finns med dagens situation.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av bakgrund till förslaget och vilka problem som föreslagna ändringar avses åtgärda. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att en alternativ lösning för djurvårdarna (förutom nollalternativet) är att ta bort tidsbegränsningen för samtliga undantag. Jordbruksverket ser emellertid inte att det är en rimlig lösning i dagsläget och även beaktat att det inte i dagsläget går att förutse vilka möjliga åtgärder som kommer att vidtas med utgångspunkt i utredningen "Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård". Ytterligare ett alternativ anges vara att endast förlänga undantaget att djurvårdare på nivå 3 får ge narkotikaklassade läkemedel och alltså inte ta bort tidsbegränsningen för det. För övriga frågor ser verket att de enda alternativ som finns är att antingen ändra föreskrifterna enligt förslaget eller att låta det vara som det är nu, det vill säga nollalternativet. Alternativet att inte alls reglera området bedöms inte relevant då det skulle innebära stora begränsningar för de berörda yrkeskategorierna

eftersom de i grunden är begränsade av det så kallade behandlingsförbudet. Deras yrkesutövning skulle utan undantag begränsas kraftigt.

Nollalternativet i detta fall skulle vara att behålla nuvarande föreskrifter. Detta skulle enligt förslagsställaren leda till att föreskrifterna inte tar hänsyn till den utveckling som har skett inom djursjukvården sedan nuvarande föreskrifter skrevs. Effekten om undantagen för djurvårdare upphör att gälla den 31 december 2023 och bristen på legitimerad personal kvarstår skulle bli att en situation uppstår med problem för djursjukvårdsbranschen att kunna bemanna arbetsplatsen. I slutändan skulle det kunna innebära att djur nekas vård alternativt avlivas då det inte finns personal nog att behandla djuren. I övrigt skulle nollalternativet innebära att många av de oklarheter som finns idag kommer att kvarstå.

Regelrådet gör följande bedömning. Några alternativa åtgärder tas upp och beskrivs kortfattat. Det framgår av vilka skäl som dessa alternativa lösningar inte väljs och det framgår också vad som sannolikt skulle bli fallet om inget gjordes. I vissa ärenden kan det finnas ett stort antal alternativa sätt att åtgärda ett problem, som är relevanta att beskriva. Såvitt Regelrådet kan förstå är valmöjligheterna i detta ärende färre. Beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i konsekvensutredningen att föreskriftsförslaget är ett nationellt initiativ som är förenligt med EU-rättsliga principer.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en bedömning av överensstämmelsen med EU-rätten. Konsekvensutredningen hade möjligen kunnat bli något mer transparent om det också hade förklarats på vilket sätt som förslaget bedöms förenligt med de EU-rättsliga principerna, men detta är inte obligatoriskt.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att föreskrifterna beräknas träda i kraft den 1 augusti 2023. Vidare anges att de särskilda informationsinsatser som behövs i och med den föreslagna nya föreskriften framför allt är det som gäller undantagen för djurvårdare. Verket kommer dels att informera på webbplats (jordbruksverket.se), dels att ge information till de som kontaktar verket direkt och som är särskilt berörda av förslaget. Vidare planerar verket att skriva en artikel i Svensk Veterinärtidning om de nya föreskrifterna när de har beslutats.

Regelrådet gör följande bedömning. En beskrivning av särskilda hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande bör typiskt sett innehålla någon form av beskrivning av skälen som gör att en viss tidpunkt har blivit vald. Eftersom Regelrådet inte kan finna någon sådan, är konsekvensutredningen ofullständig i detta avseende. Beskrivningen av behovet av informationsinsatser är däremot tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande bristfällig.

Regelrådet finner redovisning av behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges att det år 2021 fanns 1 481 företag inom djurens hälso- och sjukvård, enligt data från Statiska centralbyrån (SCB). Dessa beskrivs storleksmässigt i en tabell på sid 8 i konsekvensutredningen. Av tabellen framgår bland annat att det finns två mycket stora företag (mer än 500 anställda) och stora (200-499 anställda). De flesta företagen är emellertid sådana med noll anställda (881 företag) eller en till nio anställda (471 företag). Tabellen återfinns på sida 8 i konsekvensutredningen.

Det anges att de flesta företag inom djurens hälso- och sjukvård bedriver djursjukvård för något av djurslagen hund, katt och övriga sällskapsdjur, häst eller livsmedelsproducerande djur. Till exempel arbetar det ena av de två företag som kategoriseras som mycket stora företag endast med hund, katt och övriga sällskapsdjur medan det andra även har verksamhet som riktar sig till häst men inget av dessa företag bedriver alltså vård av lantbrukets djur. Det finns emellertid företag som kombinerar flera djurslag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilken bransch de berörda företagen bedöms tillhöra och även hur många och stora de är. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att borttaget krav på dokumentation kommer att innebära en minskad administrativ börda för företagen. Dagens föreskrifter anges emellertid vara otydliga, det anges till exempel inte framgå om en sådan dokumentation ska göras vid varje tillhandahållande eller om det räcker att det sker årligen. Därför blir de beräkningar som verket gör av vilken kostnad företagen har för detta idag osäkra. Verket räknar med att kostnaden idag är ca 37 000 kr och att denna kostnad kommer att försvinna helt.

För dessa uträkningar har verket gjort följande antaganden. Det tas endast fram en dokumentation om tillhandahållande per person och detta gäller oavsett hur många läkemedel som tillhandahålls. Dokumentationen förnyas endast om fler eller färre läkemedel kommer att tillhandahållas. Vidare har verket antagit att det idag tas fram 100 nya dokumentationer om året och lika många befintliga revideras. Att ta fram en ny dokumentation antas ta 30 minuter totalt sett och att revidera en befintlig dokumentation antas kräva 10 minuter totalt sett. En genomsnittlig timkostnad för en veterinär antas vara 552 kr.

Uträkning: $(100 \text{ ansökningar/år} * 0,5 \text{ timmar} + 100 \text{ ansökningar/år} * 0,17 \text{ timmar})$

* 552 kr/timme = 36 984 kr.

När det gäller ansökan om undantag från föreskrifterna anges att även om det är den enskilda personen som ska ansöka om undantag ansöker de om undantag för att få rätt att inom arbetet utföra vissa uppgifter som de inte har rätt till utan undantaget. Därför har verket räknat med att de sökande kommer att få göra dessa ansökningar på arbetstid och att tidsåtgången därför är en administrativ börda. De flesta bestämmelser för vilka verket föreslår att det ska gå att få undantag är sådana som det inte har varit aktuellt med några undantag

från hittills och verket räknar därför med att det sällan kommer att bli sådana undantag. I nuvarande föreskrifter har verket under senare tid fått relativt många ansökningar om undantag från kravet på att man ska ha arbetat som djurvårdare på nivå 2 i tre år innan man får gå utbildningen till djurvårdare på nivå 3. Förslagsställaren känner inte till om dessa ansökningar kommer att fortsätta men räknar med att så blir fallet i sina uppskattningar. För övriga undantag räknar verket med att det kommer in mellan 1 ansökan var femte år och 1 ansökan per år. Verket räknar med att kostnaden idag är ca 10 600 kr och att denna kostnad kommer att försvinna helt.

För dessa uträkningar har verket gjort följande antaganden. Det antas komma in sammanlagt 30 ansökningar per år om undantag från de föreslagna föreskrifterna. Att ansöka om undantag tar 1 timme. En genomsnittlig timkostnad för den som ansöker antas motsvara en genomsnittlig timkostnad för en djurvårdare, dvs 353 kr.

Uträkning: 30 ansökningar/år * 1 timme * 353 kr/timme = 10 590 kr.

Övriga förslag bedömer verket inte innebära någon förändring ökning i företagens administrativa kostnader.

I bilaga benämnd särskild konsekvensanalys anges samtidigt att borttaget krav på dokumentation innebär en minskning av administrativa kostnader med 37 000 kr och ansökningar om undantag innebär en ökning av administrativa kostnader med 10 600 kr. Nettoeffekten anges bli en ökning av administrativa kostnader med 26 400 kr per år.

I en komplettering av remissen har Jordbruksverket vidare angett viss information som komplement till den konsekvensutredning som skickades ut tidigare. Dokumentet anges endast bestå av beräkningar av de administrativa kostnader som företagen har med dagens regelverk och som inte kommer att ändras med det nya förslaget till föreskrifter. Där anges att den administrativa kostnaden för kravet att en immobilisatör ska rapportera immobiliseringar till den veterinär som har förskrivit eller tillhandahållit läkemedlen är ca 8 000 kr. Det anges även förutsättningar för denna beräkning som Regelrådet inte refererar här, eftersom det anges avse kostnader som redan följer för företagen av befintliga regler. I särskild konsekvensanalys anges administrativa kostnader, för samma verksamhet, öka med 8000 kr.

Regelrådet gör följande bedömning. Det som anges i konsekvensutredningens brödtext om påverkan på administrativa kostnader framstår inte som förenligt med det som anges i tabellen med särskild konsekvensanalys. Att döma av hur resonemang förklaras i brödtexten framstår det för Regelrådet som att det är det som anges i tabellen för särskild konsekvensanalys som är felaktigt. Det kan i alla händelser inte anses vara tillräckligt tydlig angiven information om påverkan på administrativa kostnader, när uppgifter på olika ställen i remissen så tydligt förefaller motsäga varandra. Som också angetts ovan finns det motsägelser mellan vad som angetts i kompletterande underlag. Även detta borde ha angetts tydligare, men det är i detta fall tydligare att det är Jordbruksverkets avsikt att redovisa kostnader till följd av befintliga regler. Det är den förstnämnda motsägelsen mellan uppgifter om kostnadsförändringar till följd av det lämnade förslaget som gör att Regelrådet finner redovisningen otillräcklig. Tydlighet är alltid önskvärd, men den är av principiellt större vikt när det handlar om en förändring till följd av ett förslag.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på administrativa kostnader bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

Det anges i konsekvensutredningen att förlaget inte innehåller några andra kostnader för företagen. Inget anges om påverkan på företagets verksamhet i detta avsnitt. Däremot anges följande i avsnitt om påverkan på företagen i andra avseenden. Genom att djurvårdare kommer att få behandla djur som har misstänkt eller bekräftad infektion med salmonella kommer denna yrkeskategori att kunna användas mer. I dagsläget anges det troligen vara framför allt djursjukskötare som behandlar dessa djur. Även om djursjukskötare generellt sett har högre lön än djurvårdare kommer detta antagligen inte att innebära en minskad kostnad för företagen eftersom bemanningen inte lär ändras på grund av detta. Däremot kommer det att underlätta vid schemaläggning och rutiner för ineliggande djur. Genom att även fortsättningsvis kunna använda sig av djurvårdare vid till exempel sövning ökar företagets möjlighet att ta emot lika många eller fler patienter än nu. För de id-märkare som märker hund, katt, kanin och iller kan det innebära ökade kostnader att en veterinär måste närvara vid märkningen. De allra flesta hundar, katter, kaniner och illrar märks dock i samband med att de vaccineras och då ska en veterinär vara närvarande ändå. De allra flesta som yrkesmässigt märker djur utanför en veterinärklinik (observera att djurhållare som märker sina egna djur omfattas av bestämmelserna i D 35 och inte dessa bestämmelser) är katthem eller liknande och de har en veterinär knuten till sig och torde kunna anpassa märkningen till de tidpunkter när veterinären ändå är där.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade förbättrat konsekvensutredningens transparens om bedömningen när det gäller andra kostnader hade förklarats, vilket hade kunnat göras i all korthet. Regelrådet finner emellertid inte något som uppenbart talar emot bedömningen och beskrivningen kan anses vara tillräcklig. Regelrådet finner att den information som verket redovisade under påverkan i andra avseenden föreföll handla om påverkan som är av förhållandevis direkt och konkret slag för de berörda företagen. Därför ansåg Regelrådet att den var rimlig att se som verksamhetspåverkan. I och med att denna information finns, och är tydlig, så finner Regelrådet att även redovisningen av verksamhetspåverkan är tillfyllest.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslagsställaren inte kan se att regleringen skulle påverka konkurrensförhållandena för företagen eftersom regleringen varken påverkar antalet företag på marknaden, företagets förmåga och incitament att konkurrera eller konsumenters valmöjligheter och beteende.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilka överväganden som verket har gjort och vilken slutsats som har dragits.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges som redan nämnts information om påverkan på företagen i andra avseenden som Regelrådet refererat som verksamhetspåverkan. Utöver detta anges inget om påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner inget som uppenbart talar för att det skulle bli påverkan på företagen i andra avseenden än de som har refererats i andra avsnitt i detta yttrande och bristen på information om påverkan i andra avseenden (utom i den del som Regelrådet snarare bedömt hör till verksamhetspåverkan) är därför inte väsentlig.

Regelrådet finner avsaknad av redovisning av påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar utifrån förutsättningarna i ärendet.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i konsekvensutredningen att verket inte kan se att det finns behov av att ta särskild hänsyn till små företag vid utformningen av reglerna eftersom kostnaderna ökar i proportion till storleken på företaget och små företag således får en lägre kostnad än vad större företag får.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår på ett tillräckligt tydligt sätt vilka överväganden som har gjorts.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet konstaterar att konsekvensutredningen i flera avseenden håller tillräcklig kvalitet men att det också finns brister. Beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget, alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd samt förslagets överensstämmelse med EU-rätten är tillräckligt tydlig. Även behovet av speciella informationsinsatser, berörda företag, påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet, påverkan på konkurrensförhållanden och påverkan på företagen i andra avseenden är tillräckligt tydlig. Slutligen håller beskrivningen av särskilda hänsyn till små företag tillräcklig kvalitet. Däremot är beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och påverkan på företagens administrativa kostnader inte tillräcklig. När det gäller administrativa kostnader är problemet inte att information saknas utan att den information som finns blir alltför svårtolkad när den ger ett påtagligt motsägelsefullt intryck som helhet. Det är i det sammanhanget av större vikt att konsekvenser av ändringar har återgetts motsägelsefullt än att det i och för sig också finns en del otydlighet när det gäller kostnader som följer av redan befintliga regler. Det är Regelrådets uppfattning att konsekvensutredningen förmodligen med förhållandevis begränsade kompletteringar och justeringar skulle kunna bli tillräcklig men att den som helhet betraktad inte är det i nuläget, trots att det i många avseenden finns värdefull information.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 10 maj 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjær och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Per Högström
Föredragande